

รายงานผลการดำเนินงานของศูนย์วิจัยพืชยืนต้นและไม้ผลเมืองร้อน ประจำปีงบประมาณ 2559

1. ประวัติและความเป็นมา

ศูนย์วิจัยพืชยืนต้นและไม้ผลเมืองร้อน ได้จัดตั้งขึ้นเป็นหน่วยงานภายในคณะทรัพยากรธรรมชาติ ในช่วงแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ระยะที่ 7 (พ.ศ. 2535-2539) เพื่อดำเนินการวิจัยด้านพืชยืนต้นและไม้ผลเมืองร้อนสำคัญทางเศรษฐกิจ เป็นแกนนำในการพัฒนาการผลิตพืชดังกล่าว สนับสนุนการเรียนการสอน ตลอดจนความเป็นเลิศทางวิชาการ และพึ่งตนเองทางวิชาการตามนโยบายของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ที่ผ่านมาศูนย์วิจัยฯ ได้จัดเตรียมแปลงทดลองไม้ผลเมืองร้อนเช่น มังคุด ลองกอง ทูเรียน ส้มโอ รวมทั้งพืชยืนต้นที่สำคัญทางเศรษฐกิจของภาคใต้ ได้แก่ ยางพารา กาแฟ มะม่วงหิมพานต์ เป็นต้น นอกจากนี้ยังได้สนับสนุนกิจกรรมของโครงการอนุรักษ์พันธุ์พืช อันเนื่องมาจากพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี โดยให้ความสำคัญกับการอนุรักษ์พันธุ์ผักพื้นบ้านและไม้ผลพื้นเมืองภาคใต้ เพื่อเป็นแหล่งพันธุกรรมในการดำเนินการวิจัยในอนาคต ตลอดจนประสานงาน และดำเนินงานวิจัยในลักษณะสหสาขาวิชา ร่วมกับภาคีต่าง ๆ ภายในคณะทรัพยากรธรรมชาติ เช่น ภาควิชาพืชศาสตร์ ธรณีศาสตร์ การจัดการศัตรูพืช เป็นต้น ผลงานวิจัยที่ได้จะเป็นข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการผลิตไม้ผลและพืชยืนต้นต่อไป งานวิจัยที่สัมฤทธิ์ผลภายใต้การกำกับดูแลของศูนย์ฯ สามารถนำไปเผยแพร่ให้กับเกษตรกรในภาคใต้ และเกษตรกรทั่วไป ผ่านทางโครงการถ่ายทอดเทคโนโลยีสู่ประชาชนของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ร่วมกับสถานีวิจัยคลองหอยโข่งและสถานีวิจัยเทพา และงานบริการชุมชนของศูนย์ฯ

2. วัตถุประสงค์

2.1 เพื่อประสานงานวิจัย และกำหนดทิศทาง เป้าหมาย บริหารธุรการ และสนับสนุนการปฏิบัติ งานวิจัยด้านพืชยืนต้นและไม้ผลเมืองร้อนของคณะฯ

2.2 เพื่อสนับสนุนงานการผลิตบัณฑิต ในระดับปริญญาตรีและระดับบัณฑิตศึกษาของภาคีต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ประสานงานกับหน่วยงานราชการ/เอกชนอื่น ๆ ที่ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องด้านนี้ทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย

2.3 เป็นแหล่งความรู้แก่เกษตรกรและผู้สนใจทางวิชาการในด้านไม้ผลและไม้ยืนต้น อันจะนำไปสู่การพัฒนาอาชีพและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้ยั่งยืน

3. หัวหน้าศูนย์วิจัย

รศ.ดร. จรัสศรี นวลศรี

4. เป้าหมายในปีงบประมาณ 2559

5.1 บำรุงรักษาแปลงทดลองยางพารา กาแฟและแปลงไม้ผลได้แก่ทุเรียน มังคุด และลองกอง ณ สถานีวิจัยคลองหอยโข่ง และสถานีวิจัยเทพา จังหวัดสงขลา

5.2 ดำเนินการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพืชยืนต้นและไม้ผลเมืองร้อน และให้การสนับสนุนการวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งการศึกษาวิจัยในระดับปริญญาตรี โทและเอก

5.3 ให้บริการทางวิชาการเกี่ยวกับยางพาราและไม้ผลในภาคใต้

5.4 เป็นสถานที่สำหรับฝึกงานพืชแก่นักศึกษาคณะทรัพยากรธรรมชาติและมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ และนักศึกษาจากสถาบันอื่นๆ

6 ผลการดำเนินงานในปีงบประมาณ 2559

ตารางที่ 1 ผลการดำเนินงานของศูนย์ฯ ร่วมกับสถานีวิจัย ในปีงบประมาณ 2559

ลำดับที่	กิจกรรมที่ดำเนินการ	ผลการดำเนินการ
1. การดูแลบำรุงรักษาสวนยางและไม้ผล		
1.1	ปรับพื้นที่ในสถานีวิจัยคลองหอยโข่ง เตรียมแปลงและปลูกลายพันธุ์พื้นเมือง สำหรับทำต้นตอ จำนวน 15ไร่	1.ปรับพื้นที่ ไร่พื้นที่ในสถานีคลองหอยโข่ง จำนวน 15 ไร่ ทำรั้วเพื่อป้องกันวัวในพื้นที่ โดยรอบ ปลุกต้นกล้ายางพาราพันธุ์พื้นเมือง และพันธุ์แนะนำที่ผ่านการทดสอบการทนทาน โรครากขาว เพื่อใช้ประโยชน์ในการทำแปลงผลิตเมล็ดพันธุ์สำหรับทำเป็นต้นตอ
1.2	การดูแลรักษาแปลงกล้วยพันธุ์ดี สำหรับทำต้นตอที่สถานีวิจัยเทพา (2 แปลง 15 และ 22 ไร่) สถานีวิจัยคลองหอยโข่งจำนวน 3 แปลงๆ ละ 10 ไร่ 2 แปลง	2. ดูแลแปลงยางพื้นเมืองทั้ง 5 แปลงในสถานีเทพา และ คลองหอยโข่ง บำรุงรักษา โดยการให้ปุ๋ย กำจัดวัชพืช ซ่อมต้นตายในแปลงที่ปลูกใหม่ จำนวน 95 ต้น
1.3.	บำรุงรักษาแปลงไม้ผลต่างๆ และกาแฟ ร่วมกับทางสถานีวิจัยเทพา และคลองหอยโข่ง	3. จัดงบประมาณในการใส่ปุ๋ย การจัดการระบบน้ำแปลงไม้ผล ได้แก่ มังคุด ลองกอง ทุเรียน รวมทั้งแปลงกาแฟ ในแปลงสถานีวิจัยเทพา แปลงส้มโอ มะม่วงหิมพานต์ ณ แปลงสถานีวิจัยคลองหอยโข่ง
1.4.	ทำรั้วสวนสมรมที่ประกอบด้วยต้นส้มจุก ลองกอง กระทอน และพื้นฟูต้น เพื่อให้ต้นสมบูรณ์ และทำการขยายพันธุ์ส้มจุก	4. เนื่องจากแปลงสมรมอยู่ติดบริเวณพื้นที่ของชาวบ้าน จึงมักมีการบุกรุกเข้ามาเก็บผลผลิตในสวน จึงป้องกันโดยการล้อมรั้ว และทำการพื้นฟูต้นส้มจุก โดยการใส่ปุ๋ยคอกและ

ตารางที่ 1 (ต่อ) ผลการดำเนินงานของศูนย์ฯ ในปีงบประมาณ 2559

ลำดับที่	กิจกรรมที่ดำเนินการ	ผลการดำเนินการ
		ปู้ยอินทรีย์บำรุงต้นและผล ทำการขยายพันธุ์ต้น ส้มจุกโดยวิธีการตอนกิ่งเพื่อเพิ่มปริมาณต้นและ จำหน่าย
2. งานบริการวิชาการ		
2.1	จัดงานประกวดทุเรียนพื้นบ้านและ ไม้ผลท้องถิ่นร่วมกับอำเภอหนองม่อม เพื่อรณรงค์การอนุรักษ์พันธุกรรมพืช ท้องถิ่นครั้งที่ 1 วันที่ 23 สิงหาคม 2559 ณ ศาลาเอนกประสงค์ อ. น าหม่อม จังหวัดสงขลา	ประชุม และวางแผนการทำงานร่วมกับอำเภอ และจังหวัดในการจัดประกวดทุเรียนและไม้ผล ท้องถิ่น เช่นทุเรียนพื้นบ้าน เงาะ สะตอ มะพร้าว เพื่อให้ชุมชนตื่นตัวในการรักษา ทรัพยากรท้องถิ่น รวมทั้งเป็นกลยุทธ์ในการ เก็บรวบรวมพันธุ์พืชท้องถิ่นที่มีลักษณะดี
2.2	จัดงานประกวดทุเรียนพื้นบ้านและ ร่วมกับสวนธรรมชาติพัฒนาจิต และ ตำบลทุ่งโพธิ์ อำเภอหนองม่อม วันที่ 2 กันยายน 2559	จัดประกวดระดับตำบลอีกครั้ง เนื่องจากตำบล ทุ่งโพธิ์มีความหลากหลายของทุเรียนพื้นบ้าน จำนวนมาก การประกวดครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อรวบรวมพันธุ์ดีสำหรับงานวิจัยการศึกษา ความหลากหลายทางพันธุกรรมของทุเรียน พื้นบ้านในโครงการพระราชดำริสมเด็จพระเทพ ฯ
2.3	เป็นกรรมการจัดการประกวดผลไม้ ในงานเทศกาลผลไม้ภาคใต้ ณ ลาน จอดรถห้างโรบินสัน หาดใหญ่ จัด โดยจังหวัดสงขลา ร่วมกับกรม ส่งเสริมการเกษตร และเกษตร จังหวัดสงขลา วันที่ 5 กันยายน 2559	ร่วมเป็นกรรมการตัดสินการประกวดผลไม้ ภาคใต้ได้แก่ ทุเรียนพันธุ์ ทุเรียนพื้นบ้าน ลองกอง จำปาตะ เป็นต้น
2.4	ร่วมแสดงนิทรรศการและถวาย รายงานโครงการอนุรักษ์พันธุกรรม ทุเรียนพื้นบ้านภาคใต้ต่อสมเด็จพระ เทพรัตนราชสุดาฯ	แสดงนิทรรศการและถวายรายงาน โครงการวิจัยโดยตัวแทนคือ ดร. กรกช นาค คหนอง ดร. เสาวภา ด้วงปาน และนางสาววิชัย รัชต์ รัชพันธ์

ตารางที่ 2 ผลการดำเนินงานในส่วนงานวิจัยภายใต้ศูนย์

ลำดับที่	กิจกรรมที่ดำเนินการ	ผลการดำเนินการ
1	โครงการความหลากหลายของทุเรียนพื้นบ้านภาคใต้ และการคัดเลือกพันธุ์	1. ศึกษาพันธุกรรมของทุเรียนพื้นบ้านภาคใต้ ในเขต จังหวัดยะลา นราธิวาส สงขลา กระบี่ พังงา นครศรีธรรมราช โดยเก็บตัวอย่างผลนำ ไปมาสกัดดีเอ็นเอ ศึกษาพันธุกรรมด้วยเทคนิค RAPD และ SSR นำเมล็ดมาเพาะ เพื่อเสียบยอดพันธุ์ที่ผ่านการคัดเลือก และลงปลูกที่ สถานีวิจัยเทพาเมื่อเดือนพฤศจิกายน 2558 . ในปี 2559 ได้ทำการศึกษาการเจริญเติบโตของ พันธุ์ดังกล่าวในแปลงปลูก เพื่อเป็นข้อมูล พื้นฐานของแต่ละพันธุ์
2	การศึกษาความหลากหลายทางพันธุกรรมของส้มจุกในภาคใต้	2. เก็บรวบรวมพันธุ์ส้มจุกในแปลงเกษตรกร อ. จะนะ และอ. หาดใหญ่ จ. สงขลาโดยอาศัย ลักษณะสัณฐาน และเครื่องหมายดีเอ็นเอ (อยู่ระหว่างการดำเนินงาน)
3	การศึกษาพันธุกรรมและลักษณะ สัณฐานของมังคุดกรอบแก้ว	3. ผลการศึกษาลักษณะพฤกษศาสตร์และใช้ เครื่องหมายดีเอ็นเอ ตรวจสอบพันธุ์มังคุดกรอบแก้ว จากแปลงเกษตรกรจังหวัดระนอง พบว่ามีความแตกต่างกับมังคุดที่ปลูกทั่วไป ผล จากการศึกษาได้นำเสนอผลงานในการประชุม วิชาการประจำปีของ อพ.สธ. ณ จังหวัดขอนแก่นในเดือนมีนาคม 2559
4.	โครงการการประเมินความหลากหลายของทุเรียนพื้นบ้านเพื่อการคัดเลือก อนุรักษ์ และขยายพันธุ์: กรณีศึกษาอำเภอ นม่อม จังหวัดสงขลา	เริ่มดำเนินโครงการในช่วงเดือนเมษายน 2559 โดยการสำรวจทุเรียนพื้นบ้านในพื้นที่ จับพิกัดต้น เก็บตัวอย่างใบ ผล คัดเลือกต้นที่มีคุณลักษณะ รสชาติดีส่งตัวอย่างเนื้อเพื่อวิเคราะห์คุณค่าทางโภชนาการ เพื่อเก็บข้อมูลพื้นฐาน และศึกษาลายพิมพ์ดีเอ็นเอ
4	การประเมินศักยภาพพันธุ์ยางพาราที่ให้ผลผลิตน้ำยางสูงจากแปลงเกษตรกรในภาคใต้	4. ดำเนินโครงการเสร็จเรียบร้อยแล้ว ตีพิมพ์ผลงานไปแล้ว 2 ฉบับ อยู่ระหว่างการรอตีพิมพ์อีก 2 ฉบับ

5.	โครงการการคัดเลือกพันธุ์ยางพารา เพื่อทนทานการเข้าทำลายของโรครากขาว	5. ดำเนินโครงการเสร็จเรียบร้อยแล้ว ทำการคัดเลือกยางพันธุ์แนะนำที่มีการเจริญเติบโตของระบบรากดี และทดสอบการต้านทานโรครากขาวเพื่อใช้เป็นต้นตอสำหรับยางพันธุ์ดี ว่าต้นกล้าจากพันธุ์ PB5/51 และ PB 235 ทนทานโรค นำเสนอผลงานในการประชุมนานาชาติ The 6 th PSU-UNS Bioscience Conference 2016 ณ ประเทศเซอร์เบีย 19-21 กันยายน 2559
6	ศึกษากลไกการต้านทานโรครากขาว	6. ดำเนินโครงการเสร็จเรียบร้อยแล้ว ศึกษาการแสดงออกของยีน PR1 และ PR3 PR4 และ PR5 ในต้นยางพันธุ์ที่ผ่านการทดสอบในโรงเรือนว่าสามารถทนทานต่อการเข้าทำลายของโรครากขาว เปรียบเทียบกับพันธุ์ RRIM 600 ที่อ่อนแอต่อโรค พบว่าการแสดงออกของยีนและระดับความทนทานโรคมีความสัมพันธ์กัน อยู่ระหว่างการเขียนผลงานตีพิมพ์
7.	การคัดเลือกพันธุ์ยางพาราที่มีศักยภาพในการทนแล้งโดยการตรวจสอบการแสดงออกของยีนที่เกี่ยวข้องกับการตอบสนองทางสรีรวิทยาในสภาวะขาดน้ำ	8. เก็บรวบรวมเมล็ดพันธุ์ยางพื้นเมืองและพันธุ์แนะนำ เพาะเมล็ด สกัด RNA จากต้นกล้า และโคลนยีนที่เกี่ยวข้อง อยู่ระหว่างดำเนินการ

งานวิจัยเพื่อวิทยานิพนธ์

งานวิจัยเพื่อโครงการและวิทยานิพนธ์ของนักศึกษา

วิทยานิพนธ์

- การศึกษาความหลากหลายของสำจุกโดยใช้ลักษณะสัณฐานและเครื่องหมายดีเอ็นเอ (นายจรรุวิทย์ เจริญศรี ปริญญาโท)
- ศักยภาพของทุเรียนพื้นบ้านเพื่อการอนุรักษ์ และคัดเลือกพันธุ์ (นางสาวอรณี อินจันทร์ ศรี)

- การคัดเลือกพันธุ์ยางพาราที่ให้ผลผลิตน้ำยางสูงโดยใช้ยีน REF และ SRPP (นางสาวอักษร แคล้วคลาด ปรินญาเอก)
- การศึกษากลไกการทำงานของยีนที่เกี่ยวข้องกับการต้านทานโรครากขาวในยางพารา (นางสาวณัฐากรณ์ อะซิม ปรินญาเอก)
- การประเมินการทนทานโรครากขาวในยางพาราพื้นเมือง (นางสาวพนทิพย์ เสนอินทร์ ปรินญาโท)
- ความสัมพันธ์ระหว่างการแสดงออกของยีน Phenylalanine ammonia lyase (PAL) และสารประกอบฟีนอลิกต่อความสามารถในการเข้ากันได้ของต้นตอและกิ่งพันธุ์ยางพาราต่างๆ (นางสาวพรทิพย์ แสงศิลป์ ปรินญาโท)

โครงการของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

- การแยกความแตกต่างระหว่างต้นกล้านิวเซลล่า และต้นกล้าไซโกติกของส้มจุกโยใช้เครื่องหมายดีเอ็นเอ

7 แผนการดำเนินงานในปีงบประมาณ 2559

แสดงในตารางที่ 3

8. ผลงานวิจัยของคุณฯ

งานวิจัยและตีพิมพ์ซึ่งเป็นผลงานที่เชื่อมโยงกับการสนับสนุนภายใต้ศูนย์ ในช่วงปี 2558-59 มีผลงานตีพิมพ์ ดังนี้

8.1 ผลงานตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติ/นานาชาติ

- Klaewklad, A., Nakkanong, k., Dangkanit Nathaworn, C. and Nualsri, C. 2016. Expression of rubber elongation factor (REF) and small rubber particle protein (SRPP) related to dry rubber yield of clonal varieties. *Pakistan Journal of Biotechnology* 13:19-29.
- Pethin, D., Nakkanong, K., Nualsri, C. 2015. Performance and Genetic Assessment of Rubber Tree Clones in Southern Thailand. *Scientia Agricola* 72:306-313.
- Wattanasilakorn, S., Sdoodee, S., Nualsri, C. and Bunratchoo, S. 2015. Screening of Rubber Rootstock by the Assessment of Root Growth and Genetic Background. *Kasetsart J. (Nat. Sci.)* 49 : 821 – 831

8.2 ผลงานวิจัยที่เสนอในการประชุมทางวิชาการระดับประเทศ/นานาชาติ

- กรกรช นาคคณอง พัฒนาการ เพชรสุวรรณ ฮูตา แก้วศรีสม และ จรัสศรี นวลศรี. 2559. การเปรียบเทียบลักษณะผลและวิเคราะห์พันธุกรรมของมังคุดพื้นเมืองและมังคุดกรอบแก้ว. การประชุมวิชาการชมรมคณะปฏิบัติงานวิทยาการ อพ.สธ. ครั้งที่ 7 “ทรัพยากรไทย: หวนดูทรัพย์สินสิ่งตน” ณ มหาวิทยาลัยขอนแก่น 24-26 มีนาคม 2559. หน้า 336-349.
- Nualsri, C. Nakkanong, K. and Plodpai, P. 2016. Selection Rubber Rootstock for the White Root Disease Tolerance. *In the 6th International Joint PSU-UNS BioScience Conference-IBSC 2016. 19-21 September 2016, University of Novi Sad, Serbia*

9. การเรียนการสอน

- ร่วมกับสถานีวิจัยเทพาในการสนับสนุนแปลงทดลองการทำวิจัยของนักศึกษาปริญญาโท ปริญญาเอกภาควิชาพืชศาสตร์
- สนับสนุนการฝึกงานทั่วไปของนักศึกษาสาขาเกษตรศาสตร์ ของคณะฯ จำนวนประมาณ 100 คน/ปี
- สนับสนุนโครงการนักศึกษาปริญญาตรี (project) เรื่องการแยกต้นกล้า nucellar seedlinds ของส้มจุกโดยใช้เครื่องหมายโมเลกุล

10. จำนวนบุคลากรที่เกี่ยวข้อง

- 6.1 อาจารย์จากภาควิชาต่าง ๆ ทำหน้าที่หัวหน้าหรือผู้ร่วมวิจัย 4 คน
ในโครงการต่าง ๆ
- 6.2 นักวิชาการเกษตร ทำหน้าที่ร่วมวิจัยในโครงการย่อยต่าง ๆ 2 คน

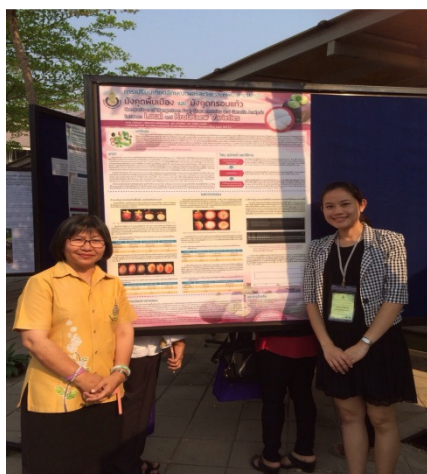
6.3 นักศึกษาปริญญาตรี ร่วมวิจัยในโครงการต่างๆ	1 คน
6.4 นักศึกษาปริญญาโท ร่วมวิจัยในโครงการต่างๆ	7 คน
6.5 นักศึกษาปริญญาเอก ร่วมวิจัยในโครงการต่างๆ	2 คน
6.4 นักศึกษาปริญญาตรี ฝึกงาน	100 คน
6.5 เจ้าหน้าที่วิจัย	1 คน
6.6 พนักงานธุรการ	1 คน
6.7 คนงาน	3 คน

ภาคผนวก

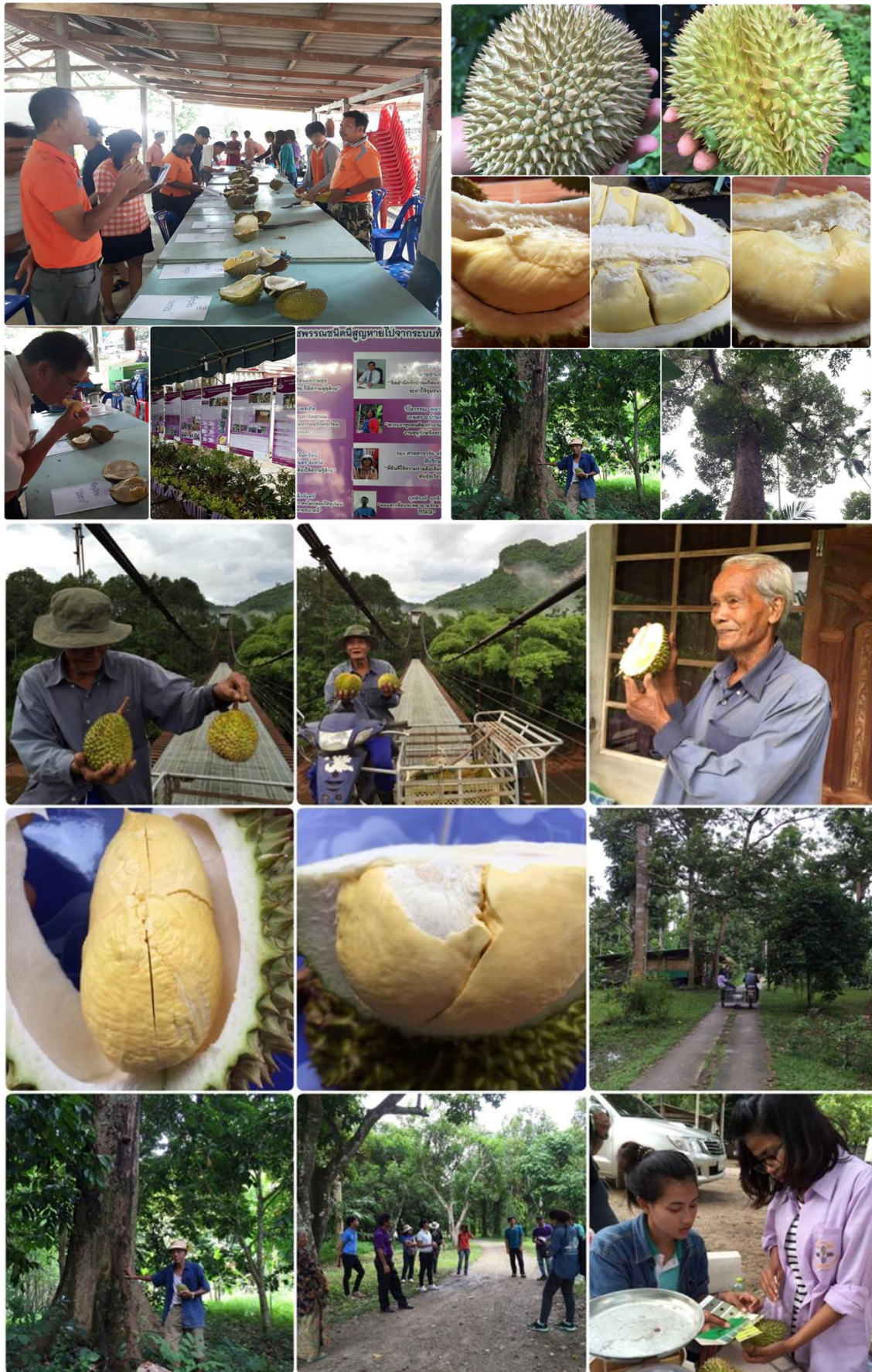
ประมวลภาพกิจกรรมต่าง ๆ ของงานที่เกี่ยวข้องกับศูนย์ไม้ยืนต้นและไม้ผลเมืองร้อน

ภาพที่ 1 ถวายรายงานโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมทุเรียนพื้นบ้านภาคใต้โดย ดร.กรกช นาคคหนอง ดร.เสาวภา ดั่งปาน นางสาวระวีรัชต์ รักขันธุ์

ภาพที่ 2 ร่วมกิจกรรมและนำเสนอผลงานวิชาการในโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช ที่จัดโดย
อพสธ. ณ มหาวิทยาลัยขอนแก่น วันที่ 15-26 มีนาคม 2559

ภาพที่ -3 การเก็บตัวอย่างทุเรียนพื้นบ้านคลองแสง และเป็นกรรมการตัดสินการประกวด จ. สุราษฎร์ธานี

ภาพที่ 4 เก็บทุเรียนพื้นบ้านอำเภอหนองม่อม และนำมาวิเคราะห์ในห้องปฏิบัติการ

ภาพที่ 5 เก็บยอดทุเรียนพื้นบ้านที่คัดเลือกเพื่อนำมาเสียบยอดกับต้นต่อที่เตรียมไว้

ภาพที่ 6 ศูนย์พืชยืนต้นฯ จัดการประกวดทุเรียนพื้นบ้านร่วมกับอำเภอนาหม่อมที่ตำบลทุ่งโพธิ์ และที่อาคารเอนกประวรงค์ อำเภอนาหม่อม

ภาพที่ 7 เป็นกรรมการตัดสินการประกวดผลไม้จัดโดยกรมส่งเสริมการเกษตร และจังหวัดสงขลา ณ ลานจอดรถ หน้าห้างโรบินสัน

ภาพที่ 8 ต้นกล้าทุเรียนพื้นเมืองบางส่วนที่ย้ายลงปลูก ณ สถานีวิจัยเทพา และอยู่ระหว่างการเก็บ
ข้อมูล

ภาพที่ 9 แปลงยางพื้นเมืองเพื่อผลิตต้นตอที่มีคุณภาพ สถานีวิจัยเทพา

ภาพที่ 10 การตัดแต่งกิ่งส้มจุก ณ สถานีวิจัยเทพา จ. สงขลา